

Verslag excursie Bargerveen, 18 mei 2006-05-21

Subgroep Realisatie

Inleiding over het Waterschap Velt en Vecht, Gerhard Duursema

Gerhard geeft een korte inleiding over het watersysteem, natuurgebieden en herstelprojecten. Kenmerkend voor het watersysteem zijn de beken die voornamelijk in zuidelijke richting afwateren, en het kanalsysteem dat dwars door de beeksystemen is aangelegd. In het oostelijk deel is het veenkoloniale gebied een typisch kenmerk.

Inleiding over het Rundedal, Jaap van Roon, DLG

Het project in het Rundedal maakt deel uit van het project “van Bargerveen tot Dollard tou”. In dit project wordt een verbinding gemaakt vanuit het Bargerveen via de Runde, de Ruiten Aa en de Westerwoldse Aa naar de Dollard. Het project is in 12 deelprojecten onderverdeeld. Deel 0 is het herstel van het Bargerveen zelf. De eerste 4 deelprojecten zijn nu min of meer gereed. Dit zijn: (1) eerste deel van het traject vanaf de retentiegebieden, (2) de onderleiding onder de Verlengde Hoogeveense Vaart, (3) herinrichting nabij een kassengebied, met kruising onder de (toekomstige) snelweg en (4) herinrichting nabij het Veenpark. Bij de herinrichting gaat het niet alleen om de functie natuur, maar ook om de functies landbouw, glastuinbouw, recreatie en cultuurhistorie. Er wordt gestreefd naar scheiding landbouwwater en natuurwater.

Voordracht in het Waterschapshuis

De Runde nabij het kassengebied. Links is de gietwaterplas zichtbaar

Nabij het kassengebied:

- Het water van de Runde (afkomstig uit het Bargerveen) wordt als gietwater gebruikt voor de tuinbouwkassen. Het water wordt hiervoor opgeslagen in een plas, dat voorheen alleen gevoed werd door grondwater.
- De Runde heeft hier een meer “industriële” vormgeving: een “gespannen boog”. Ook is er aandacht voor recreatie (fietspaden).
- Het kassengebied is verhoogd aangelegd. Het traject van de Runde kent een vochtige bufferzone. Het geheel is binnen kades aangelegd.

Nabij het Veenpark

- Het profiel van de Runde is breed en ondiep.
- De ligging van Huisjesplaatsen (oude bewoningskernen) zichtbaar gemaakt. Op deze wijze wordt aandacht gegeven aan de functie cultuurhistorie.
- De onderdoorgang met de snelweg is met een ecologische duiker aangelegd. Daarnaast is er een aparte faunapassage (reeëntunnel).

Inleiding en excursie Bargerveen, Jans de Vries (Staatsbosbeheer)

(Een deel van onderstaande gegevens is tevens afkomstig van de voordracht van Jaap van Roon.)

Het Bargerveen maakte vroeger deel uit van het Boertangermoeras. Dit was gelegen tussen de Hondsrug in het westen en rivierduinen in het oosten. Het dal is in de ijstijden gevormd. Aanvankelijk trad groei van laagveen op, later groei van hoogveen. Het veen is in de laatste eeuwen ontgonnen, aanvankelijk kleinschalig, later grootschalig. In Duitsland gaat de vervening nog door. Het veen wordt gebruikt voor de bereiding van Norit. In Nederland is de vervening in 1992 gestopt.

Het Bargerveen is voor een deel nog niet afgegraven. Omdat het veenpakket nu boven de omgeving uitsteekt, wordt met kades voorkomen dat het gebied verdroogd, en wordt actief vernatting nagestreefd. Het doel is om uiteindelijk veenvorming op gang te krijgen. Naast de aanleg van kaden zijn sloten en wijken gedempt. Enkele doorgaande wegen zijn verwijderd. Het gebied bestaat uit 3 delen: het meest noordelijk deel is het Meerstalblok. Dit is het meest ongestoord. Hier is nog één meerstal over. Het midden- en zuidoostelijk deel is het Amsterdamse veld. Dit heeft een dunne veenlaag en heeft meer schommelingen in de waterstand. Het zuidoostelijk deel is het Schoonebeekerveld. Dit is een gebied waar natte heiden, weilanden en bosjes elkaar afwisselen.

Tijdens de excursie wordt een deel van het Meerstalblok bezocht. Eerst komen we langs de retentieplassen. Deze zijn aangelegd om een buffer te vormen tussen het Bargerveen en de Runde.

Retentiegebied met steilranden voor oeverwal

Jans de Vries (SBB) legt uit

In het open in het Bargerveen water groeit veel waterveenmos. Verder komen ondermeer voor: veenpluis, eenarig wollegras, ronde zonnedouw. In het meerstal, dat vrijwel helemaal verland is, wordt beenbreek waargenomen. Hier wordt ook de groei van lange zonnedouw verwacht.

In andere delen vindt de vorming van pijpestrotje en berk plaats. Hier worden voorlopig geen maatregelen (tegen) genomen, maar de ontwikkelingen worden verder afgewacht.

Een verlaten boerderijtje heeft een nieuwe bestemming gekregen: door kunstenaars zijn op verschillende wijzen hout in de ramen aangebracht, met als doel habitats voor insecten te creëren. In het huis komen ook kerkuilen voor. De witsnuitlibel wordt hier waargenomen. Deze soort komt veel op het Bargerveen voor.

Aanwezig waren:

- Lowie van Liere (gepensioneerd)
- Kees Meinardi (gepensioneerd)
- Hans Hop (WS Groot Salland)
- Ruben van Kessel (WS Groot Salland)
- Rob Suijkerbuijk (werkzoekend)
- Mirjam Fage (WS Reest en Wieden)
- Iwan de Vries (WS Velt en Vecht)
- Rick Wortelboer (NMP)
- Judith Bosman (ARCADIS)
- Rutger Engelbertink (student LUW, stagiair WS Groot Salland)
- Alexander Klink (Bureau Klink)
- Rebi Nijboer (Alterra)
- Pieter Sollie (WS Fryslân)
- Jan van der Velde (WS Fryslân)
- Jaap van Roon (DLG; presentatie)
- Jans de Vries (SBB; presentatie en excursie)
- Gerhard Duursema (WS Velt en Vecht; presentatie, organisatie)
- Reinder Torenbeek (ARCADIS; organisatie en verslag)